

Resolució del Síndic en relació a l'accés dels gossos d'assistència en els transport públic

Recomanació adreçada al departament d'Acció Social i Ciutadania

Recentment he rebut una queixa d'un veí de Terrassa en la qual assenyala que és discapacitat i que per tal motiu ha d'anar sempre amb crosses. Igualment relata que des de fa tretze anys s'acompanya d'un gos d'assistència que l'ajuda en molts aspectes de la vida diària. **L'interessat, però, es queixa que mai no pot fer ús del servei de transport públic del seu municipi ni del de l'àrea metropolitana de Barcelona, ja que els respectius reglaments prohibeixen l'accés als vehicles en companyia d'animals diferents dels gossos pigall i dels de companyia que es trobin tancats en receptacles adequats.**

Sobre aquest assumpte, la legislació catalana que regula les mesures d'accessibilitat per a persones amb discapacitat **solament fa referència a la possibilitat d'accés a diferents llocs en companyia de gossos pigall per a persones amb discapacitat visual**. Així ho reconeix l'article 33.3 del Decret 135/1995 de desplegament de la Llei 20/1991, de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, i d'aprovació del Codi d'accessibilitat, i és això el que regula la Llei 10/1993, de 8 d'octubre, d'accés a l'entorn de les persones amb disminució visual acompanyades de gossos pigall. No hi ha, però, cap llei que empari els gossos d'assistència, de servei, d'avís, ni de teràpia per a persones amb altres tipus de discapacitat.

D'acord amb això, la prohibició d'accés als vehicles de l'Entitat Metropolitana de Barcelona amb gossos d'assistència diferents dels gossos pigall és ajustada a la normativa vigent sobre la matèria. Amb relació a la queixa referida, doncs, no hi ha cap irregularitat per part de les administracions de transport municipal i metropolitana.

Amb tot, i atès que no és la primera vegada que un ciutadà s'adreça a la institució per la problemàtica relativa a l'accés de discapacitats a mitjans de transport o altres llocs o establiments públics en companyia dels seus gossos d'assistència, la institució ha investigat la utilització d'aquests tipus de gossos i els seus avantatges per a discapacitats diferents dels visuals, així com la regulació que, sobre aquesta matèria, ofereixen les diferents comunitats autònomes. El resultat és el següent:

1. Sobre la utilització dels gossos d'assistència i les seves categories

S'entén per *gos d'assistència* el que ha estat ensinistrat per a l'acompanyament, la conducció i l'ajut de persones amb disminució visual, física i/o sensorial, degudament acreditat com a tal. La categoria *gossos d'assistència* inclou **gossos d'avís**, ensinistrats per prestar ajut a les persones amb disminució auditiva i **gossos de servei**, que atenen necessitats de les persones amb altres tipus de disminució física o psíquica (aquí s'inclouen, entre altres, els gossos pigall).

Segons l'Associació Catalana de Gossos d'Assistència, els gossos tenen una vàlua com animal de companyia per la seva capacitat d'oferir amor i dedicació a les persones amb qui comparteixen la seva vida.

A part d'això, els **gossos han estat utilitzats durant molts anys com animals de treball, i a Europa i a Amèrica també com a guia per a persones cegues**. Igualment, **des de fa més de 25 anys hi ha associacions que es dediquen a ensinistrar gossos per assistir persones en cadires de rodes, sordes, epilèptiques o amb qualsevol altre tipus de discapacitat**, sempre que la discapacitat no impedeixi a l'amo prendre cura del benestar del seu gos.

Amb relació a això s'han fet estudis científics sobre l'efecte positiu que tenen els gossos d'assistència sobre les persones a qui ajuden i que demostren que el fet de tenir un gos d'assistència fa que els retorni l'autoconfiança i les ganes de viure. Fins i tot tornen a ser capaços de treballar o estudiar.

La sociabilitat dels gossos, així com la seva capacitat d'atenció i la seva fidelitat al seu amo, són de gran utilitat per millorar la qualitat de vida de les persones, ja que, entre altres serveis:

- creen un estímul constant i una motivació, a causa de la interacció constant del gos i la persona;
- fan companyia les 24 hores del dia i ofereixen l'oportunitat de donar i rebre afecte, la qual cosa és essencial per al benestar de la persona;
- donen seguretat, ja que avisen quan senten sorolls estranys, etc.;
- **augmenten la independència de l'amo i la seguretat en si mateix** i eliminen aquella constant necessitat que altres persones els facin petites tasques, com per exemple: collir coses de terra, agafar quelcom d'algun calaix...

2. La legislació autonòmica sobre la matèria

La legislació d'algunes comunitats autònomes és un exemple de la acceptació de l'accés de persones amb discapacitat amb els seus gossos d'assistència a diferents espais i transports i del reconeixement de les seves potencialitats, en les mateixes condicions que es fa amb relació als gossos pigall, així:

Castella i Lleó: *Llei 3/1998, de 24 de juny, d'accessibilitat i supressió de barreres.*

L'article 28 d'aquesta llei reconeix als gossos guia i autoritza les persones amb discapacitat visual o altres, que per la seva discapacitat física o psíquica requereixen estar acompanyats de gossos guia, a accedir a qualsevol lloc, establiment, local, transport i altres espais públics. La regulació de les condicions d'acreditació de la condició de gossos guia la deriva a la via reglamentària.

Comunitat Valenciana: *Llei 12/2003, de 10 de abril, de la Generalitat Valenciana, sobre gossos d'assistència per a persones amb discapacitats.*

Galícia: *Llei 10/2003, de 26 de desembre, sobre l'accés a l'entorn de persones amb discapacitat acompanyades de gossos d'assistència.*

País Basc: *Llei 10/2007, de 29 de juny, sobre normes reguladores de gossos d'assistència a persones amb discapacitat.*

Aquestes tres lleis presenten una estructura bastant similar en la qual estableixen la definició de gossos d'assistència, el sistema per reconèixer-los i identificar-los, la determinació dels llocs als quals es pot accedir en companyia d'aquests animals, els drets i les obligacions dels usuaris dels gossos d'assistència i el règim sancionador.

I aquesta mateixa era, més o menys, l'estructura de la proposició de llei que l'abril passat va presentar el GP de Convergència i Unió al Parlament de Catalunya (Tram. 202-0016/08) per tal de regular la figura dels gossos d'assistència, més enllà de la regulació dels gossos pigall consagrada a la Llei 10/1993. **Malauradament, aquesta proposició va ser rebutjada pel Parlament.**

D'acord amb tot això, i per donar compliment a la previsió de l'article 49 constitucional, amb vista a **aconseguir la integració social de les persones amb discapacitat perquè puguin gaudir dels mateixos drets que la resta dels ciutadans, així com als principis recollits a la normativa catalana sobre la integració de les persones amb discapacitat** (Llei 51/2003, de 2 de desembre, Llei 20/1991, de 25 de novembre, i Decret 135/1995), **us recomano que promogueu una reforma de la legislació sobre accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques en el sentit de:**

- a. **incloure dins de la previsió de l'article 33.3 i del punt 3.1.3 de l'annex 3 del Decret 135/1995, de 24 de març, la figura dels gossos d'assistència en general (és a dir, gossos pigall, gossos de servei i gossos d'avís);**
- b. **incloure, dins del Codi d'accessibilitat de Catalunya (Decret 135/1995, de 24 de març) una disposició que reculli el deure de les administracions públiques de permetre l'accés dels gossos d'assistència a qualsevol lloc, espai o establiment públic o de prestació de serveis públics.**

Barcelona, 26 de setembre de 2007